

Zofijin svet

1. O KNJIGI

Zofijin svet oz. v izvirniku *Sofies verden*, je delo norveškega pisatelja JOSTEINA GAARDERJA, ki v svojem romanu opisuje zgodovino filozofije. Gaarder je roman napisal l. 1991 in je bil sprva mišljen kot uvod v filo. Za starejše otroke, a je kmalu postal priljubljen tudi med starejšimi. V slovenščino je delo prevedel Janko Moder. Po romanu so l. 1991 posneli tudi istoimenski film, izdana je bila tudi slušna knjiga ter družabna igra.

2. O AVTORJU

JOSTEIN GAARDER se je rodil v učiteljski družini leta 1952 v Oslu, kjer je kasneje tudi študiral skandinavske jezike, filozofijo in bogoslovje. Preden se je posvetil pisateljski karieri je poučeval FIL. Še danes piše romane in kratko prozo, predvsem za otroke. Njegova najbolj znana dela so Zofijin svet (tudi roman o zgodovini filo), Maja, V ogledalu, v uganki. L. 1997 sta skupaj z ženo ustanovila sklad Zofijina nagrada. To je mednarodna nagrada za okolje in razvoj, ki se podeljuje vsako leto. Nagrada znaša 100.000 \$.

3. VSEBINA

Zgodba se prične nekje na Norveškem, kjer v rdeči hiški na Deteljni poti 3 stanuje štirinajst letno dekle, po imenu ZOFIJA AMUNDSEN. Na prvi pogled je Zofija čisto navadno dekle, ki dneve najrajši preživlja v svojem skrivališču za vrtom ali pa s svojo najboljšo prijateljico Jorun. Dneve ji krajšajo tudi maček Šerekan, 2 papigi ter zlate ribice. Na Deteljni poti stanuje skupaj s svojo mamo in očetom, ki pa je večino leta zdoma, saj je kapitan na tankerju. Tu pa tam dobi Zofija od njega kakšno prijetno razglednico. Zofija ima dolge črne lase in je v šoli pridna učenka. Vendar pa se od svojih sošolcev razlikuje in sicer ima smisel za filozofsko razmišljanje. Prav to se najbolj pokaže, ko prične Zofija na svoj dom prejemati pisemca, včasih v beli, včasih v rumeni ovojnici. Vsa pisma so brez znamke, brez poštnega žiga, brez naslovnika. In tako prejme tudi prve pisemce, v katerem se ji postavi vprašanje: *Kdo si?* Spet drugo se sprašuje: *Od kod je ta svet? Od kod prihajam?*

Zofija se vsakič ustavi pred novim vprašanjem, saj ji predstavlja izziv in navsezadnje hoče najti tudi odgovor nanj, čeprav pri tem velikokrat tudi obupa. Poskuša ga povezati s svojim življenjem, s primeri, ki so se ji zgodili.

Da bi zgodba postala še bolj zapletena, na Zofijin naslov prispe tudi razglednica naslovljena na prav posebno osebo in sicer Hildo Moller Knag, na kateri jo pozdravlja nek major iz Libanona. Pozdravlja Hildo, svojo hči, in to preko Zofije. Vseskozi, ko sledimo toku zgodbe, se Zofija srečuje s temi voščilnicami za neznano dekle, ki pa imajo vedno isti datum – datum Hildinega rojstnega dne (*15. junij, isti dan, kot ima rojstni dan tudi Zofija!*). Prav tako Zofija odkrije tudi šal, na katerem je ime- Hilde.

Nekega dne pa na svoj dom Zofija prejme posebno ovojnico neznanega avtorja. Tokrat je v njem prav posebno sporočilo in sicer kar nekaj spetih listov, ki mlado Zofijo vabijo na tečaj filozofije. In seveda gre znova za prav poseben tečaj in sicer za tečaj preko pisem, ki jih bo bodoči učenki posredoval neznani avtor. Tako se prične Zofija vedno bolj in bolj poglobljati v filozofijo in filozofska vprašanja. To ugotovi tudi njena mama, a misli, da gre le za pisemca zaljubljenega sošolca. Vendar temu ni tako. Pisemca za Zofijo prihajajo vsak dan in vsak novi dan prinesejo Zofiji novo spoznanje. En dan govorijo o Miselnih krogih filozofije, spet drugi dan o Filozofij iz Mileta, o Lockeju, Marxu in drugih slavnih mislecih. Nekoč celo dobi videokaseto o Antični Grčiji, vendar ni prepričana ali je o potovanju le sanjala ali se je to v resnici zgodilo.

Nekega dne hoče tudi naša glavna junakinja izvedeti, kdo ji pošilja skrivnostna pisemca. Zato pusti pisatelju kratko sporočilce v nabiralniku in tako naslednji dan izve, da njen tečaj vodi Alberto Knox. Prav on jo popelje od začetka v rajskem vrtu preko antičnih filozofov, "mračnega" srednjega veka in vse tja v novi vek do sedanjosti. S časoma se ljubitelja filozofije več ne skrivata, ampak se sestajata zdaj v gozdu, zdaj na vrtnem srečanju.

In kaj v vsej tej zgodbi dela Hilda in kdo je to?

Hilda je dekle, ki za svoj petnajsti rojstni dan prejme knjigo Zofijin svet, od očeta Alberta Knagova. Hilda se potopi v branje knjige in je nad knjigo navdušena. Sama pri sebi spozna, da Zofija obstaja in da ni le lik v knjigi. Vendar temu ni tako. Zofija in Alberto da sta le *odsev in blede senca* uma nekega majorja, ki v Libanonu piše in pripoveduje knjigo za svojo hči. Prav na Zofijin 15. rojstni dan oba skrivnostno izgineta, saj se domov vrne Hildin oče. Doživita nov obstoj in sicer kot duha, pobegneta iz uma Alberta Knagova in postaneta nevidna za druge ljudi.